

บทที่ 4

ความหมายทางไวยากรณ์ของคำเสริมกริยาบอกทิศทาง XIÀ

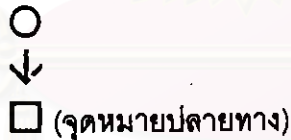
คำ xià เมื่อใช้เป็นคำเสริมกริยาบอกทิศทางในภาษาจีน จะมีความหมายทางไวยากรณ์ ด้วย ความหมายทางไวยากรณ์ของคำเสริมกริยาบอกทิศทาง xià นอกจากจะมีความหมายโดยตรงแล้ว ยังมีความหมายโดยนัยต่างๆหลายนัยด้วยกัน

4.1 ความหมายโดยตรง

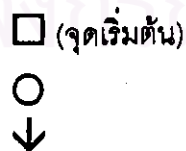
ความหมายโดยตรงของคำเสริมกริยาบอกทิศทาง xià สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ แสดงทิศทางของคน สัตว์ หรือสิ่งของจากที่สูงไปยังที่ต่ำ และ แสดงถึงการถดถอยออกจากสถานที่เดิม

4.1.1 แสดงทิศทางของคน สัตว์ หรือสิ่งของจากที่สูงไปยังที่ต่ำ

การเคลื่อนไหวแสดงทิศทางของ "xià" ในความหมายนี้จะเป็นได้ตามแบบ แบบที่ 1 จะแสดงความหมายว่า คน สัตว์ หรือสิ่งของเคลื่อนที่สู่สถานที่ใดที่หนึ่ง(จุดหมายปลายทาง) โดยเคลื่อนที่จากที่สูงไปยังที่ต่ำ ดังในภาพข้างล่างนี้¹

แบบที่ 2 จะแสดงความหมายว่า คน สัตว์หรือสิ่งของเคลื่อนที่จากสถานที่ใดที่หนึ่ง(จุดเริ่มต้น)โดยเคลื่อนที่จากที่สูงไปยังที่ต่ำ ดังในภาพข้างล่างนี้

¹ ดูคำอธิบายเกี่ยวกับสัญลักษณ์ที่ใช้ในภาพได้ที่บทที่ 3 หน้า 40

แบบที่ 3 จะแสดงความหมายว่า คน หรือสัตว์ เปลี่ยนท่าทางจากที่สูงไปยังที่ต่ำ ซึ่งไม่ได้บ่งบอกสถานที่จุดหมายปลายทาง และจุดเริ่มต้น ดังในภาพข้างล่างนี้

คำเสริมกริยา xià ซึ่งแสดงทิศทางของคน สัตว์ หรือสิ่งของจากที่สูงไปยังที่ต่ำ สามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภทคือ

4.1.1.1 แสดงทิศทางกริยาอาการของคนหรือสัตว์ที่เคลื่อนที่จากที่สูงไปยังที่ต่ำ คำกริยาที่สามารถตามด้วยคำ xià ในลักษณะนี้ได้ จะเป็นกริยาซึ่งบอกอาการเคลื่อนที่ของผู้กระทำกริยาเอง เช่น 飛 fēi “บิน” 走 zǒu “เดิน” 跑 pǎo “วิ่ง” 跳 tiào “กระโดด” 爬 pá “ปีน” 滑 huá “ลื่น” 塌 tā “พัง” เป็นต้น ตัวอย่าง

1) 他跑下山。 (ภูเขา)

Tā pǎoxià shān. (เขา)

เขา+วิ่ง+ลง+ภูเขา (วิ่งลง)

เขาวิ่งลงจากภูเขา

ตัวอย่างที่ 1) tā “เขา” เป็นผู้เคลื่อนที่ คำ xià “ลง” แสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของ pǎo “วิ่ง” จากที่สูงไปยังที่ต่ำ shān “ภูเขา” เป็นจุดเริ่มต้น

2) 他走下台阶。(王朔) (บันได)

Tā zǒuxià táijiē. (Wáng Shuò) (เขา)

เขา+เดิน+ลง+บันได (เดินลง)

เขาเดินลงจากบันได (หวางจู้)

ตัวอย่างที่ 2) tā “เขา” เป็นผู้เคลื่อนที่ คำ xià “ลง” แสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของ zǒu “เดิน” จากที่สูงไปยังที่ต่ำ táijiē “บันได” เป็นจุดเริ่มต้น

3) 孩子悄悄地爬下椅子。(曾卓) (เก้าอี้)

Háizi qiāoqiāo de páxià yǐzi. (Zēng Zhuó) (เด็ก)

เด็ก+ค่อยๆ+ไต่+ลง+เก้าอี้ (ไต่ลง)

เด็กค่อยๆไต่ลงจากเก้าอี้ (เจิงจู้)

ตัวอย่างที่ 3) hái zi “เด็ก” เป็นผู้เคลื่อนที่ คำ xià “ลง” แสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของ pá “ไต่” จากที่สูงไปยังที่ต่ำ yǐ zi “เก้าอี้” เป็นจุดเริ่มต้น

4.1.1.2 แสดงทิศทางการิยาที่บอกการเปลี่ยนท่าทางจากที่สูงไปยังที่ต่ำ

คำ xià ที่แสดงทิศทางการิยาบอกการเปลี่ยนท่าทางจากที่สูงไปยังที่ต่ำ แสดงความหมายว่า คน หรือสัตว์ เปลี่ยนท่าทางจากที่สูงไปยังที่ต่ำ ซึ่งไม่ได้บ่งบอกสถานที่จุดหมายปลายทาง และจุดเริ่มต้น จะเป็นดังในภาพนี้

ความหมายที่แสดงทิศทางการิยาบอกการเปลี่ยนท่าทางจากที่สูงไปยังที่ต่ำนี้ จะไม่แสดงสถานที่จุดเริ่มต้น และจุดหมายปลายทาง คำกริยาที่สามารถตามด้วยคำ xià ในลักษณะนี้ได้ เป็นกริยาบอกการเปลี่ยนท่าทาง เช่น 坐 zuò “นั่ง” 跪 guì “คุกเข่า” 躺 tǎng “เอนกาย” 低 dī “ก้มหัว” 颠 diān “กระเทีบเท้า” 倒 dǎo “เอน” 垂 chuí “ตกลง” 弯 wān “ก้ม” 拍 pāi “ตบ” 趴 pā “หมอบ” 蹲 dūn “นั่งยองๆ” ตัวอย่าง

1) 他坐下了。(老舍)

Tā zuòxià le. (Lǎo Shě)

○ (เขา)

เขา+นั่ง+ลง+แล้ว

↓ (นั่งลง)

เขานั่งลงแล้ว (เหล่าเจ้อ)

ตัวอย่างที่ 1) คำ xià “ลง” แสดงทิศทางของ zuò “นั่ง” ว่าเป็นการเปลี่ยนท่าทางจากที่สูงไปยังที่ต่ำ

2) 駱駝們跪下了。(老舍)

Luòtuómen guìxià le. (Lǎo Shě)

○ (อูฐ)

พวกอูฐ+คุกเข่า+ลง+แล้ว

↓ (คุกเข่าลง)

พวกอูฐคุกเข่าลงแล้ว (เหล่าเจ้อ)

ตัวอย่างที่ 2) คำ xià “ลง” แสดงทิศทางของ guì “คุกเข่า” ว่าเป็นการเปลี่ยนท่าทางจากที่สูงไปยังที่ต่ำ

3) 你躺下睡吧。(老舍)

Nǐ tǎngxià shuì ba. (Lǎo Shě)

○ (เธอ)

คุณ+เอนกาย+ลง+นอน+เถอะ

↓ (เอนกายลง)

คุณเอนกายนอนลงเถอะ (เหล่าเจ้อ)

ตัวอย่างที่ 3) คำ xià “ลง” แสดงทิศทางของ tǎng “เอนกาย” ว่าเป็นการเปลี่ยนท่าทางจากที่สูงไปยังที่ต่ำ

4) 馬銳低下頭。(王朔)

Mǎ Ruì dīxià tóu. (Wáng Shuò) ○ (หม่ารู่ย)

หม่ารู่ย+ก้ม+ลง+หัว ↓ (ก้มหัวลง)

หม่ารู่ยก้มหัวลง (หวางจี้ว)

ตัวอย่างที่ 4) คำ xià "ลง" แสดงทิศทางของ dī "ก้ม" ว่าเป็นการเปลี่ยนท่าทางจากที่สูงไป
ยังที่ต่ำ

5) 塞瑞頓下脚說..... (劉心武)

Sài Ruì dùnxià jiǎo shuō.....(Liú Xīnwù) ○ (ไซรู่ย)

ไซรู่ย+กระตืบ+ลง+เท้า+พูด ↓ (กระตืบเท้าลง)

ไซรู่ยกระตืบเท้าลงแล้วพูด(หลิวซินอู๋)

ตัวอย่างที่ 5) คำ xià "ลง" แสดงทิศของ dùn "กระตืบ" ว่าเป็นการเปลี่ยนท่าทางจากที่สูง
ไปยังที่ต่ำ

คำ xià แสดงทิศทางกริยาบอกการเปลี่ยนท่าทางจากที่สูงไปยังที่ต่ำ เมื่อจะแสดงความ
หมายตรงข้าม จะไม่ใช้คำเสริมกริยาบอกทิศทาง shàng "ขึ้น" เช่น *抬上頭 *táishàng tóu
แต่จะใช้คำกริยาบอกทิศทาง 起 qǐ "ขึ้น" หรือ 起來 qǐlái "ขึ้น" ตัวอย่าง

放下手 fàngxià shǒu วางมือลง ตรงข้ามกับ 舉起手 jǔqǐshǒu ยกมือขึ้น低下頭 dīxiàtóu ก้มหัวลง 抬起頭 táiqǐtóu เงยหน้าขึ้น彎下腰 wānxià yāo ก้มตัวลง 直起腰 zhíqǐ yāo ยืดตัวขึ้น坐下 zuòxià นั่งลง 站起來 zhànqǐlái ยืนขึ้น

4.1.1.3 แสดงทิศทางของสิ่งที่ถูกกระทำโดยเปลี่ยนทิศทางจากที่สูงไปยังที่ต่ำ
ความหมายแสดงทิศทางของสิ่งที่ถูกกระทำโดยเปลี่ยนทิศทางจากที่สูงไปยังที่ต่ำ เป็นการ
เคลื่อนย้ายสิ่งอื่นที่ไม่ได้เคลื่อนที่เอง แต่จะเกิดจากการกระทำของคนอื่น ทำให้เกิดการเคลื่อนที่
จากที่สูงไปยังที่ต่ำ คำกริยาที่สามารถตามด้วยคำ xià ในลักษณะนี้ได้ จะเป็นกริยาบอกการ
กระทำ เช่น 放 fàng "วาง" 丢 duī "ทิ้ง" 搁 gē "วาง" 抛 pāo "โยน" 拿 ná "เอา" 挂 guà "วาง"
摔 shuāi "โยน" 扔 rēng "โยน" 取 qǔ "เอา" 拉 lā "ดึง" เป็นต้น ตัวอย่าง

1) 样子放下水桶。(老舍) ○ (ถังน้ำ)

Xiàngzi fàngxià shuǐtǒng. (Lǎo Shě) ↓ (วางลง)

เสียงจื่อ+วาง+ลง+ถังน้ำ □ (ที่ใดที่หนึ่ง)

เสียงจื่อวางถังน้ำลง (เหลาเช่อ)

ตัวอย่างที่ 1) Xiángzi “เสียงจื่อ” เป็นผู้กระทำ shuǐtǒng “ต้งน้ำ” เป็นสิ่งถูกกระทำ fàng “วาง” เป็นกริยาทำให้ต้งน้ำเปลี่ยนทิศทาง คำ xià “ลง” แสดงถึง ต้งน้ำ เปลี่ยนทิศทางจากที่สูงไปยังที่ต่ำ

- 2) 他丢下烟。(王蒙) (บุหรี่)
 Tā diūxià yān. (Wáng Měng) (ทิ้งลง)
 เขา+ทิ้ง+ลง+บุหรี่ (ที่ใดที่หนึ่ง)
 เขาทิ้งบุหรี่ลง (หวางเหมิง)

ตัวอย่างที่ 2) tā “เขา” เป็นผู้กระทำ yān “บุหรี่” เป็นสิ่งถูกกระทำ diū “ทิ้ง” เป็นกริยาทำให้บุหรี่เปลี่ยนทิศทาง คำ xià “ลง” แสดงถึง บุหรี่ เปลี่ยนทิศทางจากที่สูงไปยังที่ต่ำ

- 3) 康炳琦刚搁下电话。(刘心武) (โทรศัพท์)
 Kāng Bǐngqí gāng gēxià diànhuà. (Liú Xīnwǔ) (วางลง)
 คังบิงฉี+เพิ่ง+วาง+ลง+โทรศัพท์ (ที่วางหูโทรศัพท์)
 คังบิงฉีเพิ่งวางโทรศัพท์ลง (หลิวซินอู)

ตัวอย่างที่ 3) Kāng Bǐngqí “คังบิงฉี” เป็นผู้กระทำ diànhuà “โทรศัพท์” เป็นสิ่งถูกกระทำ gē “วาง” เป็นกริยาทำให้ หูโทรศัพท์ เปลี่ยนทิศทาง คำ xià “ลง” แสดงถึง หูโทรศัพท์ เปลี่ยนทิศทางจากที่สูงไปยังที่ต่ำ

- 4) 他抛下了玫瑰花。(刘心武) (ดอกกุหลาบ)
 Tā pāoxià le méiguìhuā. (Liú Xīnwǔ) (โยนลง)
 เขา+โยน+ลง+แล้ว+ดอกกุหลาบ (ที่ใดที่หนึ่ง)
 เขาโยนดอกกุหลาบลง (หลิวซินอู)

ตัวอย่างที่ 4) tā “เขา” เป็นผู้กระทำ méiguìhuā “ดอกกุหลาบ” เป็นสิ่งถูกกระทำ pāo “โยน” เป็นกริยาทำให้ กุหลาบ เปลี่ยนทิศทาง คำ xià “ลง” แสดงถึง ดอกกุหลาบเปลี่ยนทิศทางจากที่สูงไปยังที่ต่ำ

- 5) 馬威從書架上拿下一本小說。(老舍)
 (ชั้นหนังสือ) Mǎ Wēi cóng shūjià shàng náxià yìběn xiǎoshuō. (Lǎo Shě)
 (นิยาย) หม่าเวย์+จาก+ชั้นหนังสือ+บน+เอา+ลง+หนึ่งเล่ม+นิยาย
 (หยิบลง) หม่าเวย์หยิบนิยายเล่มหนึ่งลงจากชั้นหนังสือ (เหลาเฉ่อ)

ตัวอย่างที่ 5) Mǎ Wēi “หมาเว่ย” เป็นผู้กระทำ xiǎoshuō “นิยาย” เป็นสิ่งถูกกระทำ ná “เอา” เป็นกริยาทำให้ นิยาย เปลี่ยนทิศทาง คำ xià “ลง” แสดงถึง นิยาย เปลี่ยนทิศทางจากที่สูงไปยังที่ต่ำ

คำ xià แสดงทิศทางของสิ่งของที่ถูกกระทำโดยเปลี่ยนทิศทางจากที่สูงไปยังที่ต่ำ หลังหน่วยเสริมกริยาบอกทิศทางจะตามด้วยหน่วยกรรมที่แสดงสิ่งที่ถูกกระทำ ดังตัวอย่างที่ 1-5 สิ่งที่ถูกกระทำคือ shuǐtǒng “ถังน้ำ” yān “บุหรี่” diànhuà “โทรศัพท์” méiguìhuā “ดอกกุหลาบ” และ xiǎoshuō “หนังสือนิยาย” ส่วนใหญ่ประโยคที่แสดงความหมายนี้ หากใช้คำเสริมกริยา xià แล้ว หลังหน่วยกรรมนี้จะไม่สามารถตามด้วยคำที่แสดงสถานที่จุดหมายปลายทางอีกเช่น *Fàngxià shuǐtǒng dìshàng. แต่ในภาษาไทยสามารถมีคำที่แสดงสถานที่จุดหมายปลายทางได้ เช่น วางถังน้ำลงบนพื้น บนพื้น คือสถานที่จุดหมายปลายทาง

4.1.2 แสดงการถอยตอนออกจากสถานที่เดิม

การเคลื่อนไหวแสดงทิศทางของ “xià” ในความนี้จะแสดงความหมายว่า คน หรือสัตว์ เคลื่อนที่ในแนวราบออกจากสถานที่ใดที่หนึ่ง(จุดเริ่มต้น) ซึ่งจะเป็นดังในภาพข้างล่างนี้

คำกริยาที่สามารถตามด้วย คำ xià ในลักษณะนี้ได้แก่ 退 tuì “ถอย” 败 bài “แพ้” 换 huàn “เปลี่ยน” เป็นต้น ตัวอย่าง

1) 最後他只能慢慢地退下場子。

Zuìhòu tā zhǐnéng mànman de tuìxià chǎngzi . □ ○ →

สุดท้าย+เขา+ได้แค่+ช้าๆ+ถอย+ลง+สนาม (สนาม) (เขา)(ถอยออก)

สุดท้ายเขาได้แค่ถอยออกจากสนามอย่างช้า ๆ

ตัวอย่างที่ 1) wèi “ถอย” เป็นกริยาบอกการเคลื่อนที่ คำ xià แสดงทิศทางการเคลื่อนที่ ที่ถอยถอยออกจากสนาม

2) 他被换下场。

Tā bèi huànxià chǎng . □ ○ →

เขา+ถูก+เปลี่ยน+ลง+สนาม (สนาม) (เขา) (ถอยออก)

เขาถูกเปลี่ยนออกจากสนาม

ตัวอย่างที่ 2) คำ xià แสดงทิศทางการเคลื่อนที่ ที่ถอยถอยออกจากสนาม

4.2 ความหมายโดยนัย

ความหมายโดยนัยแบ่งได้เป็น สองประเภท คือแสดงผลของการกระทำและ แสดงการกระทำที่เข้าสู่อาการซึ่งสงบลง

4.2.1 แสดงผลของการกระทำ

4.2.1.1 แสดงถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งแยกตัวออกจากที่เดิม

คำกริยาที่สามารถตามด้วยคำ xià ในลักษณะนี้ได้ จะเป็นคำกริยาบอกการกระทำที่ให้แยกตัวออกได้แก่ 脱 tuō "ถอด" 摘 zhāi "ถอด/เด็ด" 撕 sī "ฉีก" 掰 bāi "หัก" 剪 jiǎn "ตัด" 扒 bā "ดึง" 解 jiě "แก้" 抽 chōu "ดึง" 扔 rēng "โยน" เป็นต้น ตัวอย่าง

1) 我把大衣脱下。(王朔)

Wǒ bǎ dà yī tuō xià. (Wáng Shuò)

ฉัน+เอา+เสื้อนอก+ถอด+ลง

ฉันถอดเสื้อนอกออก (หวางจิ้ง)

ตัวอย่างที่1) คำ xià แสดงถึงเสื้อนอกถูกถอดออกจากตัว

2) 他在任何時候都不肯摘下這副眼鏡。(王朔)

Tā zài rèn hé shí hòu dōu bù kěn zhāi xià zhè fù yǎn jìng.

(Wáng Shuò)

เขา+อยู่+ไม่ว่าเวลาใด+ล้วน+ไม่ยอม+ถอด+ลง+แว่นตานี้

ไม่ว่าเวลาใดเขาก็ไม่ยอมถอดแว่นตานี้ออก (หวางจิ้ง)

ตัวอย่างที่2) คำ xià แสดงถึงแว่นตาถูกถอดออกจากหน้า

3) 他從本子上撕下一張紙。

Tā cóng běn zì shàng sī xià yì zhāng zhǐ.

เขา+จาก+สมุด+ฉีก+ลง+หนึ่งแผ่น

เขาฉีกกระดาษ(ออก)จากสมุดหนึ่งแผ่น

ตัวอย่างที่3) คำ xià แสดงถึงกระดาษถูกฉีกออกจากสมุด

4) 她扔下八歲的孩子没人管。(老舍)

Tā rēng xià bā suì de hái zǐ méi rén guǎn. (Lǎo Shě)

เขา+ทิ้ง+ลง+เด็กแปดขวบ+ไม่มีคนดูแล

เขาทิ้งเด็กแปดขวบไว้ไม่มีใครดูแล

ตัวอย่างที่4) คำ xià แสดงว่ามีการแยกตัวเด็กออกไป

5) 我的頭髮，被母親一剪刀一剪刀地剪下。(梁曉聲)

Wǒ de tóufa, bèi mǔqīn yìjiǎndāo yìjiǎndāo de jiǎnxià.

(Liáng Xiǎoshēng)

ผมของฉัน ถูก+คุณแม่+หนึ่งกรรไกร+หนึ่งกรรไกร+de ตัด+ลง

ผมของฉันถูกคุณแม่เอากรรไกรค่อยๆตัดออกไป (เหลียงเสี่ยวเหิง)

ตัวอย่างที่5) คำ xià แสดงว่าผมถูกตัดออกไป

4.2.1.2 แสดงถึงการทำให้ผลลัพธ์จากการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งคงอยู่ในลักษณะเช่นนั้น

คำกริยาที่สามารถตามด้วยคำ xià ในลักษณะนี้ได้ จะเป็นกริยาบอกการกระทำหรือทำให้มีอยู่ได้แก่ 寫 xiě"เขียน" 拍 (照片) pāi (zhàopiān)"ถ่ายรูป" 留 liú"เหลือ" 欠 qiàn"ค้าง" 剩 shèng"เหลือ" 留 liú"เหลือ" 誤 wù"ผิดพลาด" 惹 rě"จ่า" 炒 chǎo"ผัด" เป็นต้น ตัวอย่าง

1) 他給我寫下了一段話。

Tā gěiwǒ xiěxià le yíduàn huà.

เขา+ให้+ฉัน+เขียน+ลง+แล้ว+หนึ่งวรรค

เขาเขียนข้อความไว้ให้ฉันวรรคหนึ่ง

ตัวอย่างที่ 1) แสดงถึงแต่เดิมไม่มีตัวหนังสือ xiě "เขียน" เป็นกริยาบอกการกระทำ คำ xià แสดงถึงผลคือมีตัวหนังสือ

2) 我把這漂亮的風景拍下了。

Wǒ bǎ zhè piàoliàng de fēngjǐng pāixià le.

ฉัน+เอา+นี้+สวย+ของ+วิว+ถ่ายรูป+ลง+แล้ว

ฉันถ่ายรูปวิวสวยๆนี้ไว้แล้ว

ตัวอย่างที่ 2) แสดงถึงแต่เดิมไม่มีรูป pāi "ถ่ายรูป" เป็นกริยาบอกการกระทำ คำ xià แสดงถึงผลคือมีรูปภาพ

3) 欠下賬，可就不容易再要回來。(老舍)

Qiànxià zhàng, kějiù bùróngyì zài yào huílai. (Lǎo Shě)

ค้ำ+ลง+บัญชี ก็+ไม่+ง่าย+ อีก+เอา+กลับมา

บัญชีที่ค้ำไว้ ก็ยากที่จะเอากลับคืนมาได้อีก (เหลาเจ่อ)

ตัวอย่างที่ 3) แสดงถึงแต่เดิมไม่มีบัญชีค้ำ qiàn "ค้ำ" เป็นกริยาทำให้มีอยู่ คำ xià แสดงถึงผลคือมีบัญชีค้ำไว้

4) 他只剩下那輛車。(老舍)

Tā zhǐ shèngxià nà liàng chē. (Lǎo Shě)

เขา+แค่+เหลือ+ลง+รถคันนั้น

เขาเหลือแค่รถคันนั้น (เหลาเจ่อ)

ตัวอย่างที่ 4) คำ xià แสดงถึงผลคือมีรถเหลืออยู่

5) 請留下您的姓名。(劉心武)

Qǐng liúxià nín de xìngmíng. (Liú Xīnwǔ)

กรุณา+เหลือ+ลง+คุณ+ของ+นามสกุล+ชื่อ

กรุณาช่วยทิ้งชื่อและนามสกุลของคุณไว้ (หลิวซินอู่)

ตัวอย่างที่ 5) แสดงถึงแต่เดิมไม่มีชื่อ liú "เหลือ" เป็นกริยาทำให้มีอยู่ คำ xià แสดงถึงผลคือทำให้มีชื่อ

4.2.1.3 แสดงถึงการบรรลุเป้าหมายหรือมาตรฐานที่แน่นอน

คำกริยาที่สามารถตามด้วยคำ xià ในลักษณะนี้ได้ จะเป็นกริยาบอกการกระทำ เช่น 拿 ná "ทำ" 買 mǎi "ซื้อ" 播 bō "หว่าน" 起(誓) qǐ (shì) "สาบาน" 結 jié "ทำ" เป็นต้น ตัวอย่าง

1) 他們拿下了這場比賽。

Tāmen náxià le zhèchǎng bǐsài.

พวกเขา+เอา+ลง+แล้ว+ครั้งนี้+การแข่งขัน

พวกเขาเอาชนะการแข่งขันครั้งนี้ได้แล้ว

ตัวอย่างที่1) คำ xià แสดงถึงผลการบรรลุเป้าหมายคือชนะการแข่งขัน

2) 他最終買下了他喜歡的衣服。

Tā zuìzhōng mǎixià le tā xǐhuān de yīfu.

เขา+ในที่สุด+ซื้อ+ลง+แล้ว+เขา+ชอบ+ที่+เสื้อ

ในที่สุดเขาก็ได้ซื้อเสื้อตัวที่เขาชอบ

ตัวอย่างที่2) คำ xià แสดงถึงผลการบรรลุเป้าหมายคือได้ซื้อเสื้อตัวที่ชอบ

3) 我們播下了友誼的種子。

Wǒmen bōxià le yǒuyì de zhǒngzi.

พวกเรา+หว่าน+ลง+แล้ว+มิตรภาพ+ของ+เมล็ด

พวกเราได้หว่านเมล็ดแห่งมิตรภาพไว้แล้ว

ตัวอย่างที่ 3) คำ xià แสดงถึงผลการบรรลุเป้าหมายคือสร้างมิตรภาพ

4) 他對自己起下了誓。(老舍)

Tā duì zìjǐ qǐxià le shì. (Lǎo Shě)

เขา+ต่อ+ตัวเอง+ขอ+ลง+แล้ว+สาบาน

เขาสาบานต่อตนเอง (เหลาเจ้อ)

ตัวอย่างที่ 4) คำ xià แสดงถึงผลการบรรลุเป้าหมายคือการทำกรสาบาน

5) 是哪世結下的孽情。(劉心武)

Shì nǎ shì jiéxià de nièqíng. (Liú Xīnwǔ)

เป็น+ชาติไหน+ทำ+ลง+ที่+กรรม

ทำกรรมไว้ตั้งแต่ชาติไหนหรือ (หลิวซินอู่)

ตัวอย่างที่ 5) คำ xià แสดงถึงการบรรลุผลกรรมที่ทำได้

4.2.1.4 แสดงถึงการสามารถบรรลุปริมาณที่แน่นอน

คำกริยาที่สามารถตามด้วยคำ xià ในลักษณะนี้ได้ เป็นกริยาบอกการทำให้มีอยู่ได้แก่

容 róng"บรรจุ" 装 zhuāng"ใส่" 摆 bǎi"จัด" 搁 gē"วาง" 安放 ānfang"วาง" และกริยาบอก

การกระทำได้แก่ 站 zhàn"ยืน" 坐 zuò"นั่ง" 穿 chuān"ใส่" 住 zhù"อาศัย" เป็นต้น ตัวอย่าง

1) 這個體育場能容下兩萬人。

Zhègè tǐyùchǎng néng róngxià liǎngwàn rén.

อันนี้+สนามกีฬา+สามารถ+ลง+สองหมื่นคน

สนามกีฬาแห่งนี้ สามารถจุคนได้สองหมื่นคน

ตัวอย่างที่ 1) คำ xià แสดงถึงการสามารถบรรจุปริมาณคนได้ตามที่ระบุไว้

2) 這個箱子很大，這些衣服都能裝下。

Zhèigè xiāngzi hěn dà, zhèxiē yīfu dōu néng zhuāngxià.

อันนี้+กล่อง+ใหญ่มาก พวกนี้+เสื้อผ้า+ทั้งหมด+สามารถ+ใส่+ลง

กล่องใบนี้ใหญ่มาก จุ(ใส่)เสื้อผ้าเหล่านี้ได้หมด
ตัวอย่างที่ 2) คำ xià แสดงถึงการสามารถบรรจุปริมาณเสื้อได้.

3) 這輛車能坐下十個人。

Zhèliàng chē néng zuòxià shí gè rén.

รถคันนี้+สามารถ+นั่ง+ลง+สิบคน

รถคันนี้สามารถนั่งได้สิบคน

ตัวอย่างที่ 3) คำ xià แสดงถึงการสามารถบรรจุปริมาณคนได้สิบคนตามที่ระบุไว้

4) 他的鉛筆盒祇能放下五支筆。

Tā de qiānbǐhé zhǐnéng fàngxià wǔ zhī bǐ.

เขา+ของ+กล่องดินสอ+เพียงสามารถ+ไว้+ลง+ห้า+แท่ง+ดินสอ

กล่องดินสอของเขาสามารถใส่ดินสอได้เพียงห้าแท่ง

ตัวอย่างที่ 4) คำ xià แสดงถึงการสามารถบรรจุปริมาณดินสอได้ห้าแท่งตามที่ระบุไว้

5) 這屋子可以睡下十個人。

Zhè wūzi kěyǐ shuìxià shí gè rén

ห้องนี้+สามารถ+นอน+ลง+สิบ+คน

ห้องนี้สามารถนอนได้สิบคน

ตัวอย่างที่ 5) คำ xià แสดงถึงการสามารถบรรจุปริมาณคนนอนได้สิบคนตามที่ระบุไว้

shàng แสดงถึงการบรรจุปริมาณที่แน่นอน โดยทั่วไปหน้าคำกริยาจะมีคำ 能 néng

"สามารถ" หรือ 可以 kěyǐ "สามารถ" เช่น ตัวอย่างที่ 1-5

4.2.1.5 แสดงถึงการกระทำที่ฝ่ายผู้นำกระทำต่อระดับล่าง

คำกริยาที่สามารถตามด้วยคำเสริมกริยา xià ในลักษณะนี้ได้ มีไม่มากนักได้แก่ 傳 chuán "ถ่ายทอด" 發 fā "ส่ง" 派 pài "ส่ง" เป็นต้น ตัวอย่าง

1) 團長傳下命令，晚上八點出發。

Tuánzhǎng chuánxià mìnglìng, wǎnshàng bādiǎn chūfā.

หัวหน้ากลุ่ม+ถ่ายทอด+ลง+คำสั่ง ตอนกลางคืน+แปดโมง+ ออก

หัวหน้ากลุ่มถ่ายทอดคำสั่งมา ให้ออกเดินทางตอนกลางคืนแปดโมง

ตัวอย่างที่ 1) คำ xià แสดงการถ่ายทอดคำสั่งจากหัวหน้ากลุ่มไปสู่ระดับล่าง

2) 趕快發下通知，明天上午開會。

Gǎnkuaì fāxià tōngzhī, míngtiān shàngwǔ kāihuì.

รีบ+แจก+ลง+ประกาศ พรุ่งนี้+ตอนเช้า+ประชุม

รีบแจกหนังสือแจ้งเพื่อทราบ(ออกไป) พรุ่งนี้ตอนเช้าประชุม

ตัวอย่างที่ 2) คำ xià แสดงการถ่ายทอดคำสั่งจากเบื้องบนไปสู่ระดับล่าง

3) 上面派下款，月底一定要交齊。

Shàngmiàn pàixià kuǎn, yuèdī yídìng yào jiāoqí.

เบื้องบน+ส่ง+ลง+เงิน สิ้นเดือน+ต้อง+ส่งครบ

เบื้องบนส่งเงินมา สิ้นเดือนนี้ต้องส่งมอบให้ครบ

ตัวอย่างที่ 3) คำ xià แสดงว่ามีคำสั่งจากเบื้องบนไปสู่ระดับล่าง

4.2.2 แสดงถึงการกระทำหรืออารมณ์ที่เข้าสู่อาการซึ่งสงบลง

คำกริยาที่สามารถตามด้วย คำเสริมกริยา xià ในลักษณะนี้ได้ มีไม่มากนัก โดยมากจะเป็นกริยาบอกถึงการหยุดได้แก่ 停 tíng "หยุด" 定 dìng "ทำให้สงบ" 安 ān "ทำให้สงบ" 站 zhàn (停 tíng) "หยุด" เป็นต้น ตัวอย่าง

1) 請大家停下手中的工作。

Qǐng dàjiā tíngxià shǒu zhōng de gōngzuò.

• ขอให้ทุกคน+หยุด+ลง+มือ+ใน+ที่+งาน

ขอให้ทุกคนหยุดงานที่กำลังทำอยู่

ตัวอย่างที่ 1) คำ xià แสดงถึงงานที่ทำอยู่ได้หยุดลง

2) 他停下脚步。(劉心武)

Tā tíngxià jiǎobù. (Liú Xīnwǔ)

เขา+หยุด+ลง+มีเท้า

เขาหยุดมีเท้าลง (หลิวซินอู๋)

ตัวอย่างที่ 2) คำ xià แสดงถึงการหยุดลง ไม่ก้าวเท้าต่อไป

3) 杜梅定下神态盯着我認真地說。(王朔)

Dù Méi dìngxià shéntài dēngzhe wǒ rènzhēn de shuō. (Wáng Shuò)

ดู+เหมย+สงบ+ลง+จิตใจ+มอง+อยู่+ฉัน+ตั้งใจ+ de+พูด

ดูเหมย สงบจิตใจลงมองฉันแล้วพูดอย่างตั้งใจ (หวางจ้าว)

ตัวอย่างที่ 3) คำ xià แสดงการสงบจิตสงบใจลง

4) 你安下心吧。

Nǐ ānxià xīn ba.

เธอ+สงบ+ลง+ใจ

เธอทำให้สบายเถอะ

ตัวอย่างที่ 4) คำ xià แสดงถึงการที่มีอาการสบายใจขึ้น

5) 他一路走一路和人打招呼，不時站下和人聊上幾句。

(王朔)

Tā yí lù zǒu yí lù hé rén dǎzhāohu , bùshí zhànxià hé rén

liáoshang jǐ jù. (Wáng Shuò)

เขา+ตลอดทาง+เดิน+ตลอดทาง+กับ+คน+ทักทาย บางที่+ยืน+ลง+

กับ+คน+คุย+ขึ้น+สองสามคำ

ตลอดทางเขาเดินไปด้วยทักทายกับคนอื่นไปด้วย บางที่ก็หยุดคุยกับ

ใครๆสักสองสามคำ (หวางฉิว)

ตัวอย่างที่ 5) คำ xià แสดงถึงการหยุดเดิน และยืนอยู่กับที่

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย